

WAT IS BPS

Basicprofilescreen is enerzijds een meetinstrument (72 keuzes, online, 15' introspectie) om het basisprofiel van een **professionele persoonlijkheid** en de hiermee samenhangende **intrinsieke motivatie** in kaart te brengen. Het meet hoe mensen hun energie inzetten om te beantwoorden aan de eisen van een werkomgeving.

Basicprofilescreen is anderzijds een **logisch denkmodel** om professioneel gedrag op de werkvloer beter te begrijpen. Het verlicht letterlijk en figuurlijk mensenwerk.

BPS is gebaseerd op de logische aanname dat een professionele persoonlijkheid gevormd wordt door de voortdurende wisselwerking tussen de **energie** (binnenwereld) van een individu en de **werkomgeving** (professionele buitenwereld). De professionele persoonlijkheid beheert als superinterface tussen de binnen- en buitenwereld de energievoorraad en zorgt ervoor dat een individu zich kan handhaven en groeien op de werkvloer.

Het denkmodel biedt dieper inzage in hoe energie logisch vertaald wordt naar gedrag op de werkvloer. Om dit te tonen maken we gebruik van een gedragsraster waarin duidelijk wordt wat er gebeurt wanneer de binnenwereld de buitenwereld ontmoet.

BEKNOPT TOELICHTING BPS-GEDRAGSRASTER

Het gedragsraster of matrix-model is nog maar 15 jaar oud. Het toonde zich pas toen de grote puzzelstukken juist in elkaar pasten.

Binnenwereld: Energie kan op drie manieren ingezet worden: **extraverte, introverte en controle-energie**. Dit is niet nieuw. Het zijn begrippen die in alle modellen over persoonlijkheid terugkomen.

Buitenwereld: Dit is de werkvloer die ook uit drie puzzelstukken of werksferen bestaat; de **dynamische, sociale en functionele werksferen**.

Wanneer de binnenwereld de professionele buitenwereld ontmoet, ontstaan er **negen energiesferen** waarin we kunnen investeren. Zo ontstaat bijvoorbeeld op het kruispunt tussen extraverte energie en sociale werksfeer het werkwoord Zenden: zich kenbaar maken en contacten leggen, of wat sociaal extraverte mensen doen.

De wortels van de negen werkwoorden

1. De professionele persoonlijkheid beschouwd vanuit de werkomgeving (Buitenwereld).

De werkomgeving bestaat uit drie werksferen:

De dynamische werksfeer: Hoe gaan mensen om met de wisselvalligheden op de werkvloer?

De sociale werksfeer: hoe verhouden we ons tot alle anderen op de werkvloer?

De functionele werksfeer: welke afgeleide taken behartigen we min of meer spontaan?

Binnen elke werksfeer wordt professioneel gedrag gekleurd door drie werkwoorden. Elk werkwoord wordt gevoed door een fundamentele drijfveer.

Drijfveren binnen de dynamische werksfeer:

- **Verkennen:** Streven naar nieuwe ervaringen door de confrontatie met de buitenwereld aan te gaan.
- **Remmen:** Streven naar zelfbehoud en zekerheid door lering te trekken uit die confrontatie.
- **Sturen:** Streven naar controle door actief grip te zoeken op de werkomgeving en de toekomst.

De verhouding tussen deze drie werkwoorden bepaalt het handelen op de werkvloer of de dynamiek.

Drijfveren binnen de sociale werksfeer:

- **Zenden:** Streven naar nieuwe contacten door te praten en zich te tonen.
- **Ontvangen:** Streven naar sociale informatie door te luisteren en te observeren.
- **Dicteren:** Streven naar sociale controle door de eigen wil/visie op te leggen.

Deze drie werkwoorden kleuren de communicatie en het handelen op de sociale werkvloer.

Drijfveren binnen de functionele werksfeer:

- **Doen:** Streven naar handenarbeid en fysieke activiteiten.
- **Denken:** Streven naar rationeel begrip.
- **Noteren:** Streven naar beheer.

Deze drie werkwoorden schetsen de spontane voorkeuren voor taken op de functionele werkvloer.

Deze negen werkwoorden cultiveren we op de werkvloer. Ze benoemen op eenvoudige wijze de activiteiten waarin we energie investeren en volstaan in hun samenhang om al het gedrag op de werkvloer te beschrijven.

Maar werken kost energie.

2. De professionele persoonlijkheid beschouwd vanuit energiebronnen (Binnenwereld).

Professioneel gedrag kan ook vanuit energetisch perspectief 3X3 geclusterd worden.

- **Extraverte energie** wordt aangesproken door de behoefte om te BELEVEN en de buitenwereld te ontdekken. Met de werkwoorden **Verkennen**, **Zenden** en **Doen** gaan we de confrontatie aan met de werkomgeving met bijhorend gevaar voor minder prettige ervaringen.
- **Introverte energie** wordt aangesproken door de behoefte om te OVERLEVEN en de confrontatie met de buitenwereld te evalueren en er lering uit te trekken. Met de werkwoorden **Remmen**, **Ontvangen** en **Denken** 'taxeren' we de werkomgeving en stemmen er ons gedrag op af.

Introverte energie behoedt Extraverte energie

- **Remmen** tempert het **Verkennen**: Onprettige ervaringen maken ons voorzichtiger.
- **Ontvangen** beheert het **Zenden**: Waarom, waar, wanneer zeggen of tonen we wie wat?
- **Denken** boetseert het **Doen**: Hoe doen we wat het meest doordacht?

Uit hun samenspel, want ze staan niet tegenover maar naast elkaar, groeit het temperament.

- **Controle energie** wordt aangesproken door de behoefte om te BEPALEN en zo grip op de buitenwereld te krijgen. Met de werkwoorden **Sturen**, **Dicteren** en **Noteren** proberen we de werkomgeving onder controle te houden.

Controlewerkwoorden:

Sturen bepaalt:

- De toekomst: tijdsbesteding, prioriteiten, deadlines, agenda's, processen,...
- De omgeving: orde, ruimte, temperatuur, facility's,...

Dicteren bepaalt:

- De inhoud: Visie, waarden, waarheid, geloof,...
- Het hier-en-nu: Wil opleggen, eisen, rechten bepleiten, dominantie ,...

Noteren bepaalt:

- Het verleden: enkel wat genoteerd wordt, blijft behouden en onthouden.
- Het heden: Noteren eist alle energie.
- De toekomst: planning, voorschriften, procedures, offertes, contracten,...

BPS geeft op deze wijze een logische invulling aan drie psychologische basisbegrippen:

Extraversie = confrontatie aangaan met de buitenwereld = **Beleven**

Introversie = lering trekken uit deze confrontatie = **Overleven**

Controle = grip zoeken over de buitenwereld = **Bepalen**

BPS beschouwt extraversie en introversie niet als tegengestelden, maar als complementen. Hierdoor kan een persoonlijkheid met veel meer nuance ingeschat worden.

3. Het matrixmodel ontstaat uit de confrontatie van de binnen- met de buitenwereld

Binnenwereld X Buitenwereld		WERKSFEREN BUITENWERELD			VERDELING ENERGIE
		DYNAMIEK	SOCIAAL	FUNCTIONEEL	
ENERGIE BINNENWERELD	BELEVEN	VERKENNEN	ZENDEN	DOEN	EXTRAVERTE Energie
	OVERLEVEN	REMMEN	ONTVANGEN	DENKEN	INTROVERTE Energie
	BEPALEN	STUREN	DICTEREN	NOTEREN	CONTROLE Energie
SOM GEDRAG		HANDELEN	COMMUNICEREN	WERKEN	

Het matrixmodel toont hoe mensen hun energie verdelen op de werkvloer wanneer ze de 72 keuzes van de vragenlijst maken. De score op elk werkwoord vertelt een stukje van het verhaal. In hun samenhang belichten de scores een meer holistische beeld van de professionele persoonlijkheid. Hierdoor kan je deze niet alleen beschrijven maar ook op een dieper niveau begrijpen.

Van hieruit kan je echt 'verlicht' met mensen werken.